

**IZVJEŠĆE
STRUČNOG POVJERENSTVA
O
REAKREDITACIJI**

**Odjela za komunikologiju
Sveučilišta u Dubrovniku**

**Datum posjeta Visokom učilištu:
21. svibnja 2014. godine**

Srpanj, 2014.

SADRŽAJ

UVOD	3
KRATKI OPIS VREDNOVANOG VISOKOG UČILIŠTA	5
ZAVRŠNO IZVJEŠĆE I PREPORUKE STRUČNOG POVJERENSTVA AKREDITACIJSKOM SAVJETU	6
PREDNOSTI (SNAGE)	6
NEDOSTACI (SLABOSTI)	6
PREPORUKE ZA UNAPREĐENJE KVALITETE	7
1. Upravljanje visokim učilištem i osiguravanje kvalitete	7
2. Studijski programi	7
3. Studenti	8
4. Nastavnici	8
5. Znanstvena i stručna djelatnost	9
6. Međunarodna suradnja i mobilnost	9
7. Stručne službe, prostor, oprema i financije	10
DETALJNA ANALIZA O USKLAĐENOSTI VISOKOG UČILIŠTA SA STANDARDIMA I KRITERIJIMA ZA REAKREDITACIJU	10
1. Upravljanje visokim učilištem i osiguravanje kvalitete	10
2. Studijski programi	11
3. Studenti	12
4. Nastavnici	12
5. Znanstvena i stručna djelatnost	13
6. Međunarodna suradnja i mobilnost	14
7. Resursi: stručne službe, prostor, oprema i financije	15

UVOD

Ovo Izvješće o reakreditaciji Odjela za komunikologiju Sveučilišta u Dubrovniku napisalo je Stručno povjerenstvo kojeg je imenovala Agencija za znanost i visoko obrazovanje, a na temelju Samoanalize Visokog učilišta, popratne dokumentacije i posjeta Visokom učilištu.

Postupak reakreditacije koji u petogodišnjim ciklusima provodi Agencija za znanost i visoko obrazovanje (AZVO), javno tijelo koje je punopravni član Europskog registra agencija za osiguravanje kvalitete u visokom obrazovanju (*European Quality Assurance Register for Higher Education, EQAR*) i Europske udruge za osiguravanje kvalitete u visokom obrazovanju (*European Association for Quality Assurance in Higher Education, ENQA*), je, prema Zakonu o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju, obavezan za sva visoka učilišta u Republici Hrvatskoj.

Stručno povjerenstvo imenuje Akreditacijski savjet Agencije, neovisno stručno tijelo, kako bi provelo neovisno vrednovanje Visokog učilišta i njegovih studijskih programa.

Izvješće sadrži:

- kratku analizu prednosti i nedostataka visokog učilišta
- popis primjera dobre prakse visokog učilišta
- preporuke za unapređenje i mjere koje se moraju provesti u nadolazećem razdoblju te provjeriti u postupku naknadnog praćenja
- detaljnu analizu usklađenosti sa standardima i kriterijima za reakreditaciju.

Članovi Stručnog povjerenstva:

- profesor Robert Wallace Vaagan, Faculty of Social Sciences, Department of Journalism and Media Studies, Oslo, Norveška (predsjednik Stručnog povjerenstva)
- profesorica Erika Harris, Department of Politics, University of Liverpool, Ujedinjena Kraljevina Velike Britanije i Sjeverne Irske
- profesor Kevin Deegan Krause, Department of Political Science, Wayne State University, Detroit, Sjedinjene Američke Države
- profesorica Kate Lacey, School of Media, Film and Music, University of Sussex, Ujedinjena Kraljevina Velike Britanije i Sjeverne Irske
- Andrea Vulić, studentica, Odjel za turizam i komunikacijske znanosti, Sveučilište u Zadru.

U analizi dokumenata, studijskom posjetu i pisanju izvješća, Povjerenstvu su pomagali zaposlenici AZVO-a:

- Viktorija Juriša, koordinatorica
- Đurđica Dragojević, prevoditeljica.

Tijekom posjeta Stručno povjerenstvo je održalo sastanke sa sljedećim skupinama:

- Upravom Fakulteta
- Radnom skupinom koja je izradila Samoanalizu Fakulteta, s predstavnicima Povjerenstva za unutarnji sustav osiguravanja i unapređivanja kvalitete
- studentima
- nastavnicima zaposlenima na puno radno vrijeme
- asistentima
- voditeljima znanstvenih projekata.

Stručno povjerenstvo je, također, obišlo knjižnicu, računalne učionice, referadu, studentski radio i ostale učionice Odjela.

Po završetku postupka reakreditacije, Akreditacijski savjet donosi mišljenje temeljem reakreditacijskog izvješća, ocjene kvalitete visokog učilišta te izvješća o ispunjavanju kvantitativnih kriterija dobivenih iz informatičkog sustava koje podnosi koordinator Agencije za znanost i visoko obrazovanje.

Na temelju mišljenja Akreditacijskog savjeta, Agencija donosi akreditacijsku preporuku kojom ministru nadležnom za područje visokog obrazovanja i znanosti preporučuje jedno od sljedećeg:

1. **izdavanje potvrde** visokom učilištu o ispunjavanju uvjeta za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja odnosno dijela djelatnosti, u slučaju da je akreditacijska preporuka pozitivna
2. **uskratu dopusnice** visokom učilištu za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja, odnosno dijela djelatnosti, u slučaju da je akreditacijska preporuka negativna
3. **izdavanje pisma očekivanja** visokom učilištu, s rokom uklanjanja nedostataka do tri godine; pismo očekivanja može uključivati i zabranu upisa novih studenata na određeni period.

Akreditacijska preporuka uključuje i ocjenu kvalitete visokog učilišta te preporuke za poboljšanje i unapređenje kvalitete.

KRATKI OPIS VREDNOVANOG VISOKOG UČILIŠTA

NAZIV VISOKOG UČILIŠTA: Odjel za komunikologiju Sveučilišta u Dubrovniku

ADRESA:

Branitelja Dubrovnika 29, 20000 Dubrovnik / Branitelja Dubrovnika 41, 20000 Dubrovnik

DEKAN: prof. dr. sc. Vesna Vrtiprah, rektorica / prof. dr. sc. Đorđe Obradović, pročelnik Odjela

ORGANIZACIJSKA STRUKTURA: integrirano sveučilište

POPIS STUDIJSKIH PROGRAMA (i razina) Preddiplomski sveučilišni studijski program *Mediji i kultura društva*, diplomski sveučilišni programi *Mediji i Odnosi s javnostima*

BROJ STUDENATA: 66 izvanrednih, 153 redovnih, 40 apsolvenata (Samoanaliza, Tablica 3.1.)

BROJ NASTAVNIKA: 1 redoviti, 1 izvanredni, 4 docenta (Samoanaliza, Tablica 4.1.)

BROJ ZNANSTVENIKA: 7

UKUPNI PRORAČUN: 75%

SREDSTVA MZOS-A: 57.229.713

VLASTITA SREDSTVA: 72.055.610

KRATKI OPIS VREDNOVANOG VISOKOG UČILIŠTA:

Uprava se na razini Sveučilišta sastoji od rektora, Sveučilišnog senata i Savjeta, a na razini Odjela od Stručnog Vijeća i pročelnika. Odjel za komunikologiju je sastavnica Sveučilišta u Dubrovniku bez pravne osobnosti. Funkcija sveučilišnog odjela bi se mogla usporediti s ulogom fakulteta na sveučilištu koje nije integrirano. Međutim, ključna je razlika u tome što Sveučilište u Dubrovniku u potpunosti integrira funkcije svojih sastavnica, što nije slučaj s fakultetima koji imaju pravnu osobnost. Financijama se upravlja na razini Sveučilišta. Odjeli nisu financijski neovisni nego im se resursi dodjeljuju u skladu s godišnjim planom kojeg odobrava Senat. Odjel dijeli učionice i druge prostorije s ostalim sveučilišnim odjelima, nastavnici s drugih odjela sudjeluju u izvedbi nastave na Odjelu za komunikologiju (posebno oni s Pomorskog i Odjela za ekonomiju i poslovnu ekonomiju), a Odjel se oslanja na zajedničke službe Rektorata (financijsko-knjigovodstveni poslovi, promidžbene i marketinške aktivnosti, kadrovski poslovi, knjižnica, poslovi informatičke i tehničke potpore, izdavaštvo i dr.).

ZAVRŠNO IZVJEŠĆE I PREPORUKE STRUČNOG POVJERENSTVA AKREDITACIJSKOM SAVJETU

PREDNOSTI (SNAGE)

Usvojene su strategije za međunarodnu suradnju, znanost i kontrolu kvalitete. Odjel je smješten na vrlo atraktivnoj lokaciji, na puno radno vrijeme zapošjava 8 (uskoro 9) osoba s doktoratom znanosti te raspolaže s nekolicinom asistenata, od kojih neki, također, imaju doktorate. Omjer nastavnika i studenata je dobar, a studenti se vrlo pozitivno izražavaju o svojim nastavnicima. Studenti su ekstrovertirani, mnogi izvrsno govore engleski i djeluju motivirano i zadovoljno postajećim preddiplomskim i diplomskim programima. Postoji dolazna mobilnost studenata i predavača. Odjel je integriran u Sveučilište i resursi su zajednički, što u nekim slučajevima ide u korist Odjela. Resursi se dijele i u mentorstvu doktorskih kandidata koji rade u Dubrovniku, a studiraju na informacijskim znanostima na Sveučilištu u Osijeku i Hrvatskom katoličkom Sveučilištu u Zagrebu. Odjel igra važnu ulogu u regiji te je čak i uslijed visoke stope nezaposlenosti dobro pozicioniran da osigurava kvalificirane kandidate za tržište rada "turističke monokulture".

NEDOSTACI (SLABOSTI)

Ozbiljni problemi s financiranjem sprječavaju razvoj znanstvene djelatnosti, zapošljavanje i druge aktivnosti, što je jasno i Sveučilištu i Odjelu. Nastavno-znanstvenom osoblju nedostaju odgovarajući knjižnični resursi kao i podrška Ureda za istraživanja, a općenito, oni se u dovoljnoj mjeri ne bave znanosti na međunarodnoj razini. U proteklih pet godina nijedan zaposlenik Odjela nije vodio znanstveni projekt. Postojećih 20 ugovora o međusveučilišnoj suradnji i 40 ugovora o provedbi programa Erasmus ne koriste se u dovoljnoj mjeri. Iako je Hrvatska od 1. srpnja 2013. godine članica Europske unije, zaposlenici Odjela još uvijek ne sudjeluju u znanstvenim projektima programa Obzor 2020., a većina publikacija im je i dalje na hrvatskom jeziku. Iako, primjerice, časopis Medianali prihvata članke na engleskom jeziku i unatoč tome što postoji interes za empirijske materijale iz Hrvatske, ne ulažu se napor u razvoj ekstrovertirnije strategije publiciranja. Navedeni nedostaci znače da trenutno nema dovoljno znanstvenih aktivnosti niti stalno zaposlenih profesora za osnivanje željenog doktorskog studija iz odnosa s javnošću i korporativnih komunikacija. Važno je na te nezanemarive izazove ne reagirati previše introvertno, kriveći manjak resursa. Umjesto toga se treba posvetiti boljem iskorištavanju dostupnih resursa kreativnim promišljanjem nastave, procjene znanja studenata i znanstvenog rada.

PREPORUKE ZA UNAPREĐENJE KVALITETE

1. Upravljanje visokim učilištem i osiguravanje kvalitete

- 1.1.U dokumentima treba jasnije pojašnjavati razliku između resursa koji su specifični za Odjel i onih koji se zajednički dijeli na cijelom Sveučilištu. Razmisliti o promjeni naziva iz Odjela za komunikologiju (eng. *Mass Communication*) u Odjel za medije i komunikologiju (eng. *Media and Communication*).
- 1.2.Nije primjenjivo na razini Odjela.
- 1.3.Nije primjenjivo na razini Odjela.
- 1.4.Težiti unapređenju kvalitete u svim područjima, a pogotovo onima koja utječu na planirani doktorski studij.
- 1.5.Pojačati suradnju s udrugama civilnog društva te partnerstva s privatnim sektorom. Time je moguće umnožiti prilike za studentske prakse. U tu svrhu treba surađivati s predstavnikom privatnog sektora u Povjerenstvu za unutarnji sustav osiguravanja i unapređivanja kvalitete, kojeg imenuje Gospodarska komora.
- 1.6.Unaprijediti procjenjivanje znanja studenata uvođenjem provjera i recenzija od strane kolega. Za vanjske suradnike uesti obavezu nekog oblika samo-evaluacije.
- 1.7.Zaposliti nekog u centralnom Uredu za istraživanja (i ako je potrebno, razmotriti mogućnosti partnerstva za razvoj znanstvene djelatnosti). U potpunosti provesti planove za internu suradnju i prezentacije.
- 1.8.Usvojiti sustav citiranja APA- e (*American Psychological Association*), zajedno sa smjernicama o izbjegavanju plagiranja u nastavi, kao i u znanstvenom radu.

2. Studijski programi

- 2.1.Bolje pratiti rad predavača na radionicama, pravičnost ocjenjivanja na različitim kolegijima, promatranje kolega i dijeljenje dobrih praksi među kolegama. Promatranje kolega i mentorski rad bi u tome trebali biti od pomoći.
- 2.2.I dalje pratiti mišljenja studenata o veličini grupa na nastavi.
- 2.3.Bolje dokumentirati i operacionalizirati "društvene potrebe", primjerice, uz pomoć alumnija i/ili anketa.
- 2.4.Jasnije formulirati ishode učenja (znanje, vještine i kompetencije) i napredovanje kroz preddiplomske i diplomske studije. Nedostaje detalja o kolegiju Konvergencija medija koji se izvodi na engleskom jeziku.
- 2.5.Pratiti generičke vještine potrebne za zapošljavanje kao i one potrebne za stjecanje akademskih znanja, ishode učenja studijskih programa, strukturu radionica i način na koji se na njima ocjenjuje. Osigurati da se zadacima povjerenim studentima provjerava naučeno na kolegijima.
- 2.6.Revidirati dodijeljene ECTS-ove kako bi se prilagodili razlikama u stvarnom radnom opterećenju na pojedinim kolegijima. Razmisliti o spajanju pojedinih kolegija u veće module od po 10 do 15 ECTS-a.
- 2.7.Surađivati sa stranim uredništvom časopisa Medianali i mrežom Circle na unapređivanju resursa časopisa, koje treba koristiti u nastavi zajedno s postojećim priručnicima.

- 2.8.Treba pohvaliti raznolikost postojećih sredstava korištenih u nastavi, poput rasprava, odlazaka na teren i slično. Na tome treba i dalje raditi na isti način, a predlažemo uvođenje predavanja putem video konferencija što omogućava stranica *Global Class* (<http://www.theglobalclass.org>).
- 2.9.Koristiti bazu časopisa otvorenog pristupa (*Directory of Open Access Journals*, <http://doaj.org>) koja sadrži preko 10 000 časopisa kojima je moguće slobodno pristupiti bez naknade.
- 2.10. Dalje razvijati prilike za stjecanje radnog iskustva u suradnji s predavačima iz realnog sektora, udrugama civilnog društva i privatnim sektorom.

3. Studenti

- 3.1.Dalje pratiti kvalificiranost studenata pri upisu, ishode učenja na preddiplomskim i diplomskim programima te potrebe tržišta rada.
- 3.2.I dalje podržavati studentske aktivnosti, osobito medijske i komunikacijske aktivnosti koje pridonose obuci za rad u struci.
- 3.3.Uključiti Studentski zbor i alumnije.
- 3.4.Revidirati davanje bodova za izvannastavne aktivnosti, kao i s tim povezane procedure. Intranet upotrijebiti za unapređivanje transparentnosti.
- 3.5.Pokušati uključiti alumnije i uspješne bivše studente u razvoj stručnih mentorstva i praksi za studente.
- 3.6.Koristiti studentski radio, televiziju i novine i za širenje informacija o Odjelu. Uvesti studentske prakse u Službi za marketing i izdavaštvo.
- 3.7.Nastaviti s uspješnim radom.
- 3.8.Nastaviti s uspješnim radom.

4. Nastavnici

- 4.1.Znanstveno-nastavno osoblje treba kvalitetnije poticaje za publiciranje u prestižnim međunarodnim časopisima i izdavačkim kućama.
- 4.2.Sa zabranom zapošljavanja i nastavnim opterećenjem se treba nositi uvođenjem recenzija radova i nastave među kolegama.
- 4.3.Nastaviti s uspješnim radom.
- 4.4.Uvesti sustav poticaja za publiciranje u prestižnim međunarodnim časopisima i izdavačkim kućama.
- 4.5.Čini se da je radno opterećenje poštено raspodijeljeno, ali ono treba obuhvaćati i recenzije rada kolega te moderniziranje i unapređivanje nastavnih vještina, primjerice, pomoću video konferencija (*Global Class*).
- 4.6.Razmisliti o unapređivanju postojećih smjernica dokumentom o izbjegavanju "sukoba interesa" (ukoliko se to već ne provodi).

5. Znanstvena i stručna djelatnost

- 5.1. Uložiti dodatne napore u provedbu znanstvene strategije boljim korištenjem postojećih 20 ugovora o međusveučilišnoj suradnji i 40 o provedbi programa Erasmus. Nastaviti s mentorstvom doktorskih kandidata na Sveučilištu u Osijeku i Hrvatskom katoličkom Sveučilištu u Zagrebu.
- 5.2. Iskoristiti potencijale navedene pod 5.1. za uvođenje poticaja za publiciranje u inozemstvu.
- 5.3. Potrebna je mnogo bogatija znanstvena djelatnost i veći broj profesora da bi se proveli planovi za doktorski studij.
- 5.4. Češće objavljivati u inozemstvu.
- 5.5. Postići određene uspjehe u publiciranju i razvoju sustava nagrađivanja koji bi mogli potaknuti Sveučilište na preusmjerenje resursa.
- 5.6. Bez obzira na ciljeve koje Odjel zacrtava, poboljšanje u ovom aspektu će zahtijevati zнатне napore.
- 5.7. Vidi 5.1. Aktivno koristiti potencijale programa Obzor 2020.
- 5.8. Nastaviti s uspješnim radom.
- 5.9. Zaposliti osobi za rad u Uredu za istraživanja (npr. izvanredne studente diplomskog studija) i stalno pratiti pozive za strateška partnerstva i projektne suradnje u sklopu programa Obzor 2020.
- 5.10. Mentorstvo iz informacijskih znanosti na Sveučilištu u Osijeku i Hrvatskom katoličkom Sveučilištu u Zagrebu iskoristiti za povećanje broja doktora znanosti među zaposlenicima.

6. Međunarodna suradnja i mobilnost

- 6.1. Nastaviti s uspješnim radom
- 6.2. Povećati broj odlaznih mobilnosti prema partnerskim visokim učilištima u sklopu programa Erasmus i povećati broj država članica Europske unije iz kojih dolaze studenti na razmjeni.
- 6.3. Ako Odjel želi preuzeti vodeću ulogu u znanstvenom radu, u to treba aktivno ulagati sredstva. Nužno je mnogo aktivnije koristiti postojećih 20 ugovora o međusveučilišnoj suradnji i 40 o provedbi programa Erasmus.
- 6.4. Mnogo više raditi na korištenju prilika koje pružaju Dubrovački medijski dani i pozorno pratiti sve konferencije koje organizira Interuniverzitetski centar kako bi se mogli pozvati potencijalni gostujući predavači.
- 6.5. Unaprijediti postojećih 16 kolegija na engleskom jeziku radi privlačenja većeg broja stranih studenata i predavača. Razmisliti o uključivanju u sustav za videokonferencije *Global Class*.
- 6.6. Koristiti stipendije programa Erasmus za dvosmjernu mobilnost znanstveno-nastavnog osoblja i studenata.
- 6.7. Uključiti se kao partner u neki Erasmus+ projekt radi stjecanja iskustva, a onda samostalno pokrenuti projekt u ulozi voditelja tima.

7. Stručne službe, prostor, oprema i financije

- 7.1. Dodatni resursi su nužni za unapređivanje niza funkcija, prvenstveno knjižničnih resursa, TV studija i Ureda za istraživanja.
- 7.2. Dio sredstava namijenjenih fizičkim resursima (osim možda onih za studentski dom) mogao bi se preusmjeriti u aktivnosti podrške Ureda za istraživanja.
- 7.3. Sudjelovati u projektima koje financira Europska unija kako bi pomoćno osoblje steklo potrebna znanja i iskustva.
- 7.4. Ovaj Kriterij nije primjenjiv.
- 7.5. Mnogo više koristiti slobodni softver (već se koristi Moodle) i časopise otvorenog pristupa.
- 7.6. Nužno je odvojiti veća sredstva za Sveučilišnu knjižnicu.
- 7.7. Određeni uspjesi u znanstvenom radu i publiciranju bi moglo potaknuti Sveučilište na dodatna ulaganja u Odjel.
- 7.8. Sveučilište bi prvenstveno moglo razmisliti o dodatnim ulaganjima u sustav podrške znanstvenog rada znanstveno-nastavnog osoblja.

DETALJNA ANALIZA O USKLAĐENOSTI VISOKOG UČILIŠTA SA STANDARDIMA I KRITERIJIMA ZA REAKREDITACIJU

1. Upravljanje visokim učilištem i osiguravanje kvalitete

- 1.1. Odjel za komunikologiju nema pravnu osobnost, nego je integriran u Sveučilište u Dubrovniku te slijedi općenitu strategiju Sveučilišta u svemu pa tako i u znanosti i osiguravanju kvalitete. Odjel se oslanja na zajedničke resurse ovog i drugih sveučilišta, poput mentorstva doktorskih kandidata iz informacijskih znanosti na Sveučilištu u Osijeku i Hrvatskom katoličkom Sveučilištu u Zagrebu (Samoanaliza, str. 2). Zbog toga je u pojedinim slučajevima teško procijeniti resurse i omjere na samom Odjelu. Primjerice, Odjel navodi osam nastavnika izabranih u znanstveno-nastavna zvanja ali ubraja i "tri nastavnika s drugih odjela" (Samoanaliza, str. 104). Pročelnik je izjavio da je Odjel pokrenut tek 2004. godine i tek će se 2022. godine moći smatrati "odraslim".
- 1.2. Čini se da su postojeće organizacijske strukture i procesi djelotvorni.
- 1.3. Nije primjenjivo na razini Odjela.
- 1.4. Alokacija ECTS-a i veći udjel stručnih sadržaja na mnoštvu kolegija nisu nužno u skladu sa zahtjevima struke ni najvišim standardima pojedinog polja, osobito kada je riječ Odnosima s javnošću za koje Odjel planira uvesti doktorski studij.
- 1.5. Usvojeni su postupci i Politika kvalitete, ali zaposlenici zaduženi za kontrolu kvalitete bi trebali aktivno raditi na tome te konkretnije i bolje izvještavati o svom radu – u Samoanalizi se na strani 17., pod rezultatima rada Povjerenstva za unutarnji sustav osiguravanja i unapređivanja kvalitetu tijekom 2013. godine Odjel uopće ne spominje.
- 1.6. Odjel računa prosječne rezultate anketa o kvaliteti nastave. Čini se da sustav studentskih i samo-evaluacija dobro funkcionira te se navodi da on omogućava praćenje svakog pojedinog

nastavnika i kolegija. Međutim, moguće je znatno unaprijediti suradnju među kolegama na međusobnom recenziranju rada. Vanjski suradnici se opiru samoevaluiranju nastave, a nezadovoljnim studentima se predlaže upisivanje nekog drugog kolegija, što ne može biti dovoljno.

1.7. Mehanizmi praćenja i unapređivanja znanstvenog rada pokazuju neke dobre rezultate (npr. porast broja doktora znanosti među zaposlenicima), ali nisu dovoljno dobro razrađeni te njihovoj provedbi treba posvetiti puno više pažnje. Veoma zabrinjava činjenica da je centralni Ured za podršku istraživanjima osnovan, ali nikad nije dobio zaposlenike. Zbog toga nema, primjerice, centraliziranog praćenja poziva za znanstvene projekte koje raspisuje Europska unija, o čemu bi se trebali obavještavati svi zaposlenici.

1.8. Postoji Sveučilišni Etički kodeks, ali ima dokaza o samo vrlo malom broju primljenih žalbi, možda zbog raspoloživih neformalnih mehanizama i činjenice da se radi o maloj zajednici. Takva, smanjenja potreba za testiranjem mehanizama za etičnost otežava vrednovanje po ovom Kriteriju.

Završni i diplomski radovi pokazani Stručnom povjerenstvu ne zadovoljavaju usvojene ili preporučene bibliografske standarde, poput onih APA-e, što znači i da nisu primijenjena odgovarajuća pravila za izbjegavanje plagijata. Nije jasan ni način na koji se mehanizmi praćenja koriste za davanje povratnih informacija studentima.

2. Studijski programi

2.1. Studenti su vrlo zadovoljni ishodima i potvrdili su da sustav praćenja kvalitete dobro funkcioniра. Čini se da Odjel aktivno i na odgovarajući način reagira na sve prijavljene probleme.

2.2. Veličina grupe na nastavi je zadovoljavajuća.

2.3. Veličina grupe na nastavi je zadovoljavajuća i studenti je navode kao prednost.

2.4. Ishodi učenja su krajnje opisni i moglo bi ih se unaprijediti jasnijim izricanjem povezanih znanja, vještina i kompetencija, kao i jasnijim određivanjem razvoja ishoda učenja kroz preddiplomske i diplomske programe.

2.5. Iz rečenog o Kriteriju 2.4. proizlazi da ima prostora za poboljšanja u prilagođavanju procjene postignutih ishoda učenja na razini kvalifikacije. Treba razmisiliti i o uvođenju združenih ili zajedničkih studija s drugim odjelima, poput programa naziva „Mediji i...“ ili „Odnosi s javnošću u ....“. Na diplomskoj je razini takve studije moguće uvesti i u suradnji s visokim učilištima koja se ne nalaze u Dubrovniku.

2.6. Studenti su nam govorili o znatnoj neravnoteži u radnom opterećenju različitih kolegija. Kolegijima su dodijeljena 2 ili 3 ECTS-a (na preddiplomskoj studiji) odnosno od 3 do 6 (na diplomskim studijima). Pritom se čini da se velik broj kolegija s istim brojem ECTS-a zapravo znatno razlikuje u sadržaju i radnom opterećenju.

2.7. Previše se koriste prevedene knjige i udžbenici, umjesto da se referira na najnovije članke u časopisima. Od materijala na engleskom jeziku se većinom koriste priručnici, umjesto naprednijih sadržaja ili čak i udžbenika.

2.8. Studenti su govorili o raznolikim metodama učenja i spomenuli aktivne rasprave tijekom nastave, odlaske na teren i slične aktivnosti.

- 2.9. Knjižnični resursi su iznimno manjkavi, a najvažnije knjige nisu dostupne u više primjeraka, što zajedno s nedostatkom pristupa elektroničkim časopisima sprječava daljnji napredak u ovom području.
- 2.10. Dosta napora se ulaže u stručne aspekte studija, poput uključivanja studenata u rad lokalnih tvrtki, ali studenti unatoč tome tvrde da im nedostaje praktičnog iskustva. Čini se da je u prve tri godine studija ovo podržano na odgovarajući način, ali studenti smatraju da na diplomskom studiju nedostaje prilika za praktične primjene.

3. Studenti

- 3.1. Odjel usko surađuje osobito s regionalnim tržištem rada (usp. str. 19. Samoanalize, "turizam kao gospodarska monokultura") i većina studenata dolazi iz regije. Regionalna orijentacija Sveučilišta ograničava upisivanje studenata iz drugih dijelova zemlje, a studenti iz Bosne i Hercegovine i Crne Gore se rjeđe upisuju zbog nedavno uvedene državne mature.
- 3.2. I Sveučilište i Odjel snažno podržavaju izvannastavne aktivnosti, a aktivan je i velik broj studentskih udruga. Studenti dobivaju bodove za rad na radio postajama (Radio Dubrovnik i Radio Ragusa), TV postajama (dubrovačka televizija, kao i Sveučilišna koja se upravo osniva) i u tisku, primjerice, na časopisima Medianali i UNIDU Alumni.
- 3.3. I Sveučilište i Odjel snažno podržavaju savjetovanje studenata, mentorski rad i profesionalnu orijentaciju, dijelom putem Studentskog centra za savjetovanje.
- 3.4. Trenutno se možda previše velikodušno dodjeljuju bodovi za izvannastavne aktivnosti i taj proces treba strože regulirati i učiniti transparentnijim.
- 3.5. Odjel koristi podatke centraliziranih službi, kao i službe za alumnije.
- 3.6. Ovo obavlja Sveučilište putem Službe za marketing i izdavaštvo.
- 3.7. Studenti su iskazali veliko zadovoljstvo procedurama, nastavnicima i Upravom („Ako si s nečim nezadovoljan, nastavnik ili Uprava će to popraviti.“).
- 3.8. Studenti su iskazali veliko zadovoljstvo procedurama i komunikacijom s nastavnicima. Međutim, resursi su manjkavi, a studenti u isto vrijeme iskazuju potrebu za više prilika za rad u praksi te kritiziraju nedostatak praktičnih radionica na diplomskoj razini, manjak knjižničnih resursa i činjenicu da je sva literatura na hrvatskom jeziku.

4. Nastavnici

- 4.1. Trenutno osam nastavnika ima titulu doktora znanosti, a još će je jedan uskoro steći. Zaposleno je i osam asistenata, većinom u nastavi stranih jezika. Odjelu su na raspolaganju i ostali zaposlenici Sveučilišta. Zaposlenici kao glavni problem navode zabranu zapošljavanja uvedenu 2010. godine. Omjer nastavnika i studenata je osobito povoljan na diplomskoj razini te ako se broje i zaposlenici drugih odjela. Čini se da su temeljne discipline pokrivene. Ipak, previše je nastave posvećeno pojedinačnim temama kojima se bave jedan ili dva nastavnika. Nastavnici su svjesni opasnosti previše fragmentirane strukture kolegija i davanja prioriteta "ponudi najvećeg mogućeg izbora za studente."

- 4.2. Nacionalna politika zabrane zapošljavanja u ovom trenutku sprječava rast. Inače je Odjel svjestan potrebe za dodatnim osobljem i poduzima potrebne korake za angažman odgovarajućih osoba putem udruživanja resursa.
- 4.3. Omjer nastavnika i studenata se čini zadovoljavajućim, osobito na diplomskoj razini, iako je na ovo pitanje moguće dati različite odgovore (vidi kriterije 4.1. i 4.2.).
- 4.4. Razvoj osoblja je neformalan, s vrlo malo mentorskog rada, naročito u znanstvenom radu i bez formalne obuke u nastavničkim vještinama za poslijediplomske studente. Gostujući profesori, poput Klausa Krippendorffa (analiza sadržaja) i Marka Deuzea (društveni mediji), su predavali samo studentima, umjesto da su održali i radionice za nastavno osoblje.
- 4.5. Čini se da su asistenti i ostali nastavnici zadovoljni raspodjelom nastavnog opterećenja.
- 4.6. Uvedeni su formalni postupci, ali nismo sigurni da je obaveza dozvole rektora za opterećenje od 30% iznad norme dovoljna da se spriječi ugrožavanje kvalitete nastavnog i znanstvenog rada.

5. Znanstvena i stručna djelatnost

- 5.1. Postoji općenita Sveučilišna znanstvena strategija za razdoblje 2009. – 2015., ali je teško zamisliti da se ona odgovarajuće provodi uz sva postojeća ograničenja (nedostatno financiranje, zabrana zapošljavanja, Ured za istraživanja bez zaposlenika, nedostatak literature i publiciranje pretežno na hrvatskom jeziku.) Sveučilište i Odjel izražavaju podršku, ali zapravo nemaju konkretne mjere poticanja znanstveno-nastavnog osoblja na putovanja, znanstveni rad i publikacije koje bi iz toga proizašle.
- 5.2. Osim međusveučilišnog doktorskog studija, Odjel nema jasne planove za suradnju s drugim visokim učilištima u zemlji i inozemstvu. Godine 2008. planirana suradnja sa Sveučilištem Conventry (Ujedinjena Kraljevina Velike Britanije i Sjeverne Irske) je propala uslijed finansijske krize.
- 5.3. Dio znanstveno-nastavnog osoblja se nerado uključuje u međunarodnu suradnju na znanstvenom radu i publiciranju, što dovodi do relativnog manjka konkurentnih znanstvenika. Uprava i nastavnici su tvrdili da su nova zapošljavanja nužna za unapređenje znanstvenog publiciranja, vidljivosti i strateškog plana istraživanja.
- 5.4. Znanstveni učinak (str. 119. i 120. u Samoanalizi) je vrlo ograničen uz pokoju iznimku i isključivo na hrvatskom jeziku. Uz takav učinak u publiciranju ne bi trebalo planirati doktorski studij. Uz ograničen učinak pojedinih zaposlenika, Odjelu nedostaje i podrške zaposlenicima u publiciranju i povećanju odjeka.
- 5.5. Odjel je svjestan da nedostaje sustav nagrađivanja publiciranja u prestižnim časopisima (str. 115. u Samoanalizi). Sustav nagrađivanja ograničavaju i financije i razgraničenost disciplina.
- 5.6. Broj recenziranih publikacija ovisi o planovima i ambicijama Odjela, ali znatnija poboljšanja će zahtijevati znatne napore i trud Odjela.
- 5.7. Ima vrlo malo znanstvenih projekata, domaćih i međunarodnih. U posljednjih pet godina nijedan zaposlenik nije vodio znanstveni projekt (str. 119. u Samoanalizi).
- 5.8. Ima dokaza o volji i ambiciji zaposlenika, primjerice, neki su aktivni u javnosti i pojavljuju se u medijima, a zapošljavanje studenata i vanjski suradnici doprinose prijenosu znanja. Studenti doprinose prijenosu znanja i putem različitih medija u kojima rade.

5.9. Ured za istraživanja i dalje nema zaposlenika, a aktivnosti remeti i nedostatak finansijskih sredstava, što vrijedi i za planirani dom kao jedan od gorućih problema. Ipak, Studentski zbor je aktivan, kao i druga tijela.

5.10. Odjel ne izvodi doktorske studije. Međutim, postoji ambicija pokretanja doktorskih studija iz Odnosa s javnošću i Korporativnih komunikacija. Umjesto toga, Odjel se za mentorstvo doktorskih kandidata oslanja na resurse informacijskih znanosti na Sveučilištu u Osijeku i Hrvatskom katoličkom Sveučilištu u Zagrebu, kako je navedeno pod 1.1. Od osam asistenata, dobar dio ih je stekao doktorat ili upravo radi na tome. Nema dovoljno dokaza o značajnijem broju znanstvenih suradnji i publikacija s doktorskim kandidatima.

6. Međunarodna suradnja i mobilnost

- 6.1. Razvijeni su mehanizmi za mobilnost unutar Hrvatske. Međutim, nedostatak studentskog doma bi mogao sprječiti dolazak studenata iz drugih dijelova zemlje. Mrežna stranica oglašava 16 kolegija na engleskom jeziku ponuđenih stranim studentima (11 na diplomskoj i 4 na preddiplomskoj razini, ali bez detaljnijeg opisa kolegija Konvergencija medija). Ipak, dolazi vrlo malen broj inozemnih studenata i to većinom iz Poljske, Bugarske i Češke.
- 6.2. Studente se potiče na studij u inozemstvu i dostupna im je odlična podrška za program Erasmus. Odlaskom u inozemstvu ne gube godinu, što je prema našim saznanjima u Hrvatskoj često slučaj. Ipak, upoznali smo samo jednu studenticu koja planira otići u inozemstvo (Dublin).
- 6.3. Na Sveučilišnoj razini je sklopljeno 20 ugovora o međusveučilišnoj suradnji i 40 ugovora o provedbi programa Erasmus (str. 121. Samoanalize). Čini se da znanstveno-nastavno osoblje u mobilnosti sprječava nedostatak sredstava i poticaja od strane Odjela. Međunarodno uredništvo Medianala bi moglo poslužiti kao mreža podrške u dalnjem razvoju.
- 6.4. Trenutno se u ovo ulazu određeni napor, ali čini se da ne postoji trajna komunikacija niti institucionalna povezanost s inozemnim visokim učilištima i mrežama pa tako ni nastavak suradnje sa Sveučilištem u Conventryju. Dubrovački medijski dani bi se mogli sjajno iskoristiti, ali čini se da nisu dovoljno povezani s radom Odjela.
- 6.5. Klima, krajolik, povijest i lokacija atraktivne nove zgrade Odjela predstavljaju izvrstan potencijal. Čini se da nedostatak smještaja stranim studentima ne predstavlja problem nego bi samo hrvatskim studentima puno značilo otvaranje doma. Ponuđenih 16 kolegija na engleskom jeziku pokriva široko područje, ali površni opisi ključnih pitanja (npr. nedostatak detaljnijeg opisa kolegija Konvergencija medija) bi mogli odvratiti potencijalne studente.
- 6.6. Postoje izvrsni uvjeti za privlačenje gostujućih predavača i nastavnika na kraća razdoblja, a možda i na srednji i duži rok. Članstvo Hrvatske u Europskoj uniji bi trebalo omogućiti nove prilike koje Odjel treba iskoristiti.
- 6.7. Iako su uvjeti povoljni i povremeno dolaze strani predavači i studenti, suradnja s partnerima u drugim državama Europske unije kroz programe Erasmus+ i Obzor 2020. još uvijek nije dovoljno razvijena.

7. Resursi: stručne službe, prostor, oprema i financije

- 7.1. Unatoč finansijskim problemima, Odjel je smješten u nedavno renoviranoj zgradiji s dva prostrana auditorija, nizom funkcionalnih predavaonica i računalnom opremom. Odjelu ipak još uvijek drastično nedostaje tiskanih i elektroničkih knjižničnih resursa. Nedostaje i opreme u TV studiju.
- 7.2. Administrativnu podršku osigurava Sveučilište i ona se čini dostatna u svim područjima, osim znanstvenog rada i broja osoblja za rad u znanosti.
- 7.3. Pomoćno osoblje u Odjelu ima određen prilike za stručno usavršavanje u sklopu Sveučilišnih politika i sredstava.
- 7.4. Ovaj Kriterij nije primjenjiv.
- 7.5. Fizička oprema je u dobrom stanju, ali nema dovoljno mrežnih resursa, pretplata na časopise ni drugih vrsta tehnologija koje se koriste u znanstvenom radu.
- 7.6. Knjižnica je vrlo ograničena i u nju treba jako puno uložiti.
- 7.7. Najveće prepreke su nedostatak sredstava za dom i znanstveni rad, iako Odjel, pa čak ni Sveučilište, nema dovoljno kontrole nad tim.
- 7.8. Finansijska sredstva koja osigurava Sveučilište ni približno nisu dovoljna za unapređivanje znanstvene pozicije Odjela niti osnivanje željenih doktorskih studija iz Odnosa s javnošću i Korporativnih komunikacija.